

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.064/2008/4.szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Legeza László ügyvéd által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti lakos felperesnek - a Dr. Varga Imre ügyvéd által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen engedményezésből eredő követelés iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság 2007. december 12. napján kelt 15.G.40.093/2007/5. számú ítéletével szemben a felperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 175.000,- (Egyszázhetvenötezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 380.700,- (Háromszáznyolcvanezer-hétszáz) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S :

A **C...** Kft. 2003. január 6. napján bonyolítói szerződést kötött **(település neve)**-i Város Önkormányzatával a város szennyvízcsatorna-hálózatának és szennyvíztisztító telepének kiépítésére irányuló közbeszerzési eljárás lebonyolítására. A szerződés 4. pontja szerint a bonyolító kft-t a feladatok elvégzéséért nettó 7.500.000,- Ft megbízási díj illette, és ezen felül a pályázatok ellenértéke is, amelyet a kivitelezési munkára jelentkezőknek kellett megvásárolniuk. A pályázatok díjaként a beruházás értékének 0,1 %-át határozták meg.

A **C...** Kft. 2003. február 4. napján a bonyolítással együtt járó részfeladatok ellátására (részvételi felhívás előkészítése, közzététele, ajánlati felhívás dokumentáció elkészítése, ajánlatok értékelése során szakértői feladatok ellátása, az eredmény közzététele) „közreműködői megbízási szerződés”-nek nevezett megállapodást írt alá az alperes jogelődjével, mint megbízottal. A megállapodás 1.

pontjában a szerződő felek rögzítették, hogy a szerződés elválaszthatatlan mellékletét képezi a bonyolítói szerződés, a megbízott díját 2.400.000,- Ft + ÁFA összegben határozták meg.

A felhívásra az ajánlattétel érdekében a dokumentációt két részletben vásárolhatták meg a pályázók, először 40.000,- Ft + ÁFA, majd 320.000,- Ft + ÁFA ellenében. Az első dokumentációt tizenhárom, a másodikat tíz gazdasági társaság vásárolta meg, így a megbízott ezen a címen 4.650.000,- Ft-hoz jutott hozzá. A pályázatok közül az a gazdasági társaság került ki győztesen, amelyik 1.123.200.000,- Ft-ért vállalta a kivitelezést, így a beruházás értéke ez az összeg lett. A C... Kft. a 2.400.000,- Ft + ÁFA megbízási díjat nem fizette meg, a megbízott viszont megtartotta a dokumentációk értékesítéséből befolyt 4.650.000,- Ft-ot.

Az alperes a Gyulai Városi Bíróságnál P.20.268/2005. szám alatt keresetet nyújtott be a C... Kft-vel szemben a megbízási díj megfizetése iránt. A kft. a kereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy az alperes a hozzá befolyt dokumentációs díjakkal nem számolt el, így azok összegének beszámítását kérte. Az alperes vitatta az elszámolás szükségességét, ettől eltérő álláspont esetén viszont ő is igényelte a tervek korszerűsítésével együttjáró költségeket. A C... Kft. viszontkeresetet nem terjesztett elő, ugyanakkor jogfenntartó nyilatkozatot tett a beszámítási kifogásban meghatározott összegben felüli igény érvényesítésére. A Gyulai Városi Bíróság a P.20.268/2005/38. számú ítéletével kötelezte a C... Kft-t, hogy fizessen meg a jelen per alperesének 887.500,- Ft-ot és annak járulékait, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Indokolásában megállapította, hogy a C... Kft. jogszerűen kérheti a megbízási szerződés alapján azon összegek elszámolását, amelyek a szerződés teljesítése kapcsán az alperes jogelődjéhez kerültek, amelyekkel viszont szembe kell állítani a megbízás teljesítése körében felmerült jogszerű költségeket. Az alperes részéről így 3.000.000,- Ft megbízási díjat és 2.357.500,- Ft költséget ítélt jogszerűnek, a C... Kft. részéről pedig 4.650.000,- Ft dokumentációs díjat, ezért az javára elszámolható összegként 887.500,- Ft-ot határozott meg. A Békés Megyei Bíróság a 3.Gf.45.006/2006/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Indokolásában kifejtette, hogy a C... Kft. védekezéséből eredően teljes körű elszámolásra volt szükség, ezért a szerződés teljesítése során felmerült költségek, az alpereshez befolyt dokumentációs díjak és a szerződés szerinti megbízási díj egybevetésével az elsőfokú bíróság jogszerű álláspontot foglalt el.

A jelen per felperese és a C... Kft. (2006. április 28. napján) engedményezési szerződést kötöttek, amelyben rögzítették, hogy a hivatkozott bírósági ítélettel elbírált beszámítási kifogáson túl az engedményező C... Kft-t még további 6.344.500,- Ft illetné meg, mert az 1.123.200.000,- Ft-os beruházási érték 0,1 %-a 11.232.000,- Ft. A különbözeti összeget a C... Kft. - kifejezetten kétes követelésként - a felperesre engedményezte 634.450,- Ft ellenérték fejében.

A felperes keresetében 6.344.500,- Ft és ennek 2006. május 1. napjától a kifizetésig számított törvényes kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. A jogszerűsége szempontjából értelmezte a C... Kft. és az alperes szerződésének részévé tett azon kikötést, amely szerint a C... Kft. mint bonyolító, a **(település neve)**-i Város Önkormányzatával szemben a megbízási díjon felül a pályázatok ellenértékére is igényt tarthatott,

amelyeknek a díja a beruházás értékének 0,1 %-a. Álláspontja szerint ez a szerződéses rendelkezés azt jelentette, hogy a megbízó a bonyolítói díjon kívül további juttatást kívánt adni a bonyolítójának - a C... Kft-nek -, amely összefüggött a pályázatok kapcsán szükségszerűen felmerülő (a pályázók számától, a pályázatok tartalmától és egyéb tényezőktől is befolyásolt) költségekkel, a felek szándéka szerint azok fedezetétől szolgálhatott. Ennyiben helytálló volt a korábbi perben a bonyolító kft. által érvényesített beszámítási kifogás, mert a dokumentációs díjak - figyelemmel arra, hogy az engedményező és az alperesi jogelőd a bonyolítói szerződés ezen pontját a saját szerződésük részévé is tették - a pályázatok benyújtásához kapcsolódó feladatokat konkrétan ellátó személyt illethették meg. Ettől eltérő a helyzet a beszámítási kifogáson túlmenő összeggel kapcsolatosan, mert álláspontja szerint jogszerűen nem érvényesíthető a felperesi igény. A szerződések megkötésekor hatályban lévő 1995. évi XL. törvény (Közbeszerzési Törvény) 37. § (1)-(3) bekezdése értelmében a dokumentáció ellenértékét az annak előállításával és az ajánlattevők részére történő rendelkezésre bocsátásával kapcsolatban a közbeszerzési eljárásra tekintettel felmerült költséget alapul véve kell megállapítani. E jogszabályi rendelkezés kogens, mivel a törvény az állam, az állami szervek és egyéb - az állam érdekében működő - szervezetek és gazdasági társaságok beszerzéseit szabályozza, meghatározza a pályázatok előkészítésének, benyújtásának, elbírálásának formáit és a törvényi rendelkezések betartását szigorú szankciórendszerrel biztosítja. Ebből következően lehetetlen, értelmezhetetlen, egyben jogszabályba is ütköző a bonyolító részére kikötött „többletdíjazás” mértéke, hiszen azt nem a beruházás értékéhez kellett volna viszonyítani, hanem a közbeszerzési eljárás valószínűsíthető költségeihez. A beruházás értéke, mint viszonyítási alap azért sem volt jogszerű, mert ez az érték a dokumentáció megvásárlásakor még nem ismert, az csak a pályázatok elbírálása után állapítható meg. A Közbeszerzési Törvény nem ismeri a dokumentációs díjelőleg fogalmát, amely azon oknál fogva is értelmezhetetlen, mert a többségében vesztes, illetve egyetlen nyertes ajánlattevőktől utólagosan lenne követelhető olyan díj, amelynek előzetes ismeretében nem biztos, hogy a pályázatukat benyújtánák. Amennyiben a szerződésben a beruházás becsült értéke szerinti díjmegállapítás került volna kikötésre - és ezt az összeget a szerződésben meg is jelenítik -, a jogszabályba ütközés ebben az esetben is fennállna, mivel a közbeszerzési költségek nem azonosíthatók a beruházás becsült vagy tényleges értékével. Mindezekre figyelemmel a hivatkozott kikötés semmis, ennek következtében a felperes, illetve az engedményező részéről csak az az összeg volt érvényesíthető, amely valójában befolyt a bonyolító megbízottjához - az alperesi jogelődhöz -, ez a jogérvényesítés pedig az előző eljárásban beszámítási kifogás útján megtörtént.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, amelyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetének történő helyt adást, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és új határozat hozatalára történő utasítását kérte. Támadta az elsőfokú bíróság által a terhére megállapított perköltség összegét is. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság tévesen minősítette kereseti követelését lehetetlen szolgáltatásnak, mivel a Közbeszerzési Törvény 37. §-át mechanikusan értelmezte.

Álláspontja szerint bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül a jogvitában megalapozott döntést hozni nem lehetett. Hangsúlyozta, az alperesnek közölnie kellett volna a fennálló szerződés alapján az engedményezővel, hogy miként, milyen áron kívánja értékesíteni a pályázatokat. Ezt nem tette meg, önkényesen járt el, elzárva a C... Kft-t attól, hogy rálátása legyen a történésekre.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a felperes által hivatkozott, az engedményezőt megillető díjra vonatkozó kikötés semmiségét, mivel a szerződésben meghatározott díjnak nem csak az összecszerúsége, hanem a számítási módja is ellentétes az akkor hatályos Közbeszerzési Törvénnyel. Ez a jogi következtetés bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül is levonható. Téves az a felperesi hivatkozás, hogy a pályázati dokumentáció díját a jogelődje határozta meg. Ezzel szemben az ajánlati felhívást és az egyéb dokumentumokat, amelyek a díjat összecszerűen meghatározták, megtárgyalta a **(település neve)**-i Város Önkormányzatának illetékes bizottsága, illetve képviselő testülete, és ezen testületek döntése alapján történt meg a dokumentációk ellenértékének végleges meghatározása. Megalapozatlanok azok a felperesi utalások és feltételezések, amelyek szerint az alperes a pályázati díjakat önkényesen határozta volna meg.

A fellebbezés **alaptalan**.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetéseivel és annak indokolásával az ítéletábra is egyetért, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése, 254. § (3) bekezdése alapján helyes indokai szerint hagyta helyben.

A fellebbezésben írtakkal kapcsolatosan:

A pályázatokhoz szükséges dokumentációs anyag ellenértékének a kiíráskor még nem ismert beruházási érték 0,1 %-ában történő meghatározása - az elsőfokú bíróság által helyesen felhívott - 1995. évi XV. törvény 37. §-ába ütközött, ennél fogva érvénytelen. A felperes által hivatkozott dokumentációs díjszámítás abszurd is, nyilvánvaló ugyanis, hogy a dokumentációt megvásárló - egy kivételével vesztes - társaságoktól utóbb, a nyertes pályázatban írt beruházási érték 0,1 %-a, illetve ennek és a már kifizetett díjnak a különbözete nem követelhető.

Az alperes által kért dokumentációs díj meghatározása egyebekben nem önkényesen történt, azt a közbeszerzési pályázatot kiíró önkormányzat jóváhagyta. A megállapított díjat az engedményező is ismerhette, illetve, ha az önkormányzattal kötött megbízási szerződést az elvárható gondossággal teljesíti, ismernie kellett.

Az összecszerűség „felülbírálata” mellett a jelen perben - különös figyelemmel a jogerősen lezártult előzményperre - semmilyen indok nem szól. Az előzményperhez képest az engedményező, illetve a felperes részéről semmilyen, ezt alátámasztó körülmény - eltérő, de józan számítás - nem merült fel. Bizonyítást éppen az eltérő, új számítás indokoltságára lehetett volna elrendelni, a felperes azonban ilyet nem terjesztett elő.

Az öt terhelő perköltség összege is a 41/2003. (XII.19.) IM rendelettel módosított 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja szerint felszámítható 380.670,- Ft-hoz képest méltányosan került megállapításra.

Az eredménytelen fellebbezés folytán a felperes az alperes javára a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján másodfokú eljárási költség fizetésére köteles.

A le nem rótt fellebbezési eljárási illetékről az ítélőtábla a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.

Szeged, 2008. április hó 25. napján

Dr. Kemenes István sk.
a tanács elnöke

Szűts Károlyné dr.sk.
előadó bíró

Dr. Mányoki Zsolt sk.
táblabíró